

Szóbeli érettségi tétel
Magyar nyelv
2025. május
12. B-G

1. témakör: Kommunikáció

1. Tétel: A kommunikáció tényezői és funkciói
2. Tétel: Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei (pl. gesztusok, mimika, térközsabályozás, tekintet, külső megjelenés, testtartás, fejtartás, csend)
3. Tétel: A tömegkommunikáció

2. témakör: A magyar nyelv története

4. Tétel: A magyar nyelvtörténet forrásai: a nyelvemlékek
5. Tétel: A nyelvújítás
6. Tétel: A magyar nyelv szókészletének alakulása (A szókészlet rétegei: ősi örökség, belső keletkezésű elemek, jövevényszók, nemzetközi műveltségyszók, idegen szavak.)

3. témakör: Ember és nyelvhasználat

7. Tétel: A nyelv mint jelrendszer
8. Tétel: Anyanyelvünk rétegződése II. A nyelvjárások és a nyelvi norma.

4. témakör: A nyelvi rendszer

9. tétel: A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése.
10. tétel: A szó szerkezet fogalma, a szintagmák típusai, szerepük a mondat felépítésében, mondatbeli viszonyaik.
11. tétel: A mondat fogalma, a mondat szerkesztettség és mondatfajta szerinti típusai.

5. témakör: A szöveg

12. Tétel: A szövegkohézió, a témaháló és a cím
13. Tétel: A szövegköziség, a vendég szöveg jelenségeinek értelmezése irodalmi és nem irodalmi szövegekben

6. témakör: A retorika alapjai

14. Tétel: A beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig.
15. Tétel: A legfőbb érvelési hibák.

7. témakör: Stílus és jelentés

- 16. tétel: Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés.
- 17. tétel: Szóképek: hasonlat, metafora, megszemélyesítés, szinesztézia, metonímia, szinekdoché; összetett szóképek: allegória, szimbólum felismerése, elemzése és értelmezése szépirodalmi és egyéb szövegekben.
- 18. tétel: Az egyszerűbb alakzatok köznyelvi és irodalmi szövegekben.
- 19. tétel: A tudományos és szakmai stílus sajátosságai.

8. témakör: Digitális kommunikáció

- 20. tétel: Az új „szóbeliség” (skype, chat) jelenségei és jellemzői